

Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I
Wens, timing
en tevredenheid

Deel II
Overwegingen
praktijkhouderschap

Inzet LHV

Onderzoeksrapportage

Overwegingen van huisartsen en huisartsen in opleiding om praktijkhouder te worden

- Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I
**Wens, timing
en tevredenheid**

Deel II
**Overwegingen
praktijkhouderschap**

Inzet LHV

Inleiding

Veel jonge huisartsen willen praktijkhouder worden. In praktijk zien we dat steeds minder huisartsen deze stap zetten. Dit is zorgelijk, omdat praktijkhouders belangrijk zijn voor goede en toegankelijke zorg in de wijk. De LHV zet in op het stimuleren van praktijkhouderschap en ondersteunt huisartsen die praktijkhouder willen worden.

Eind 2024 heeft een onderzoeksgroep van de afdeling Eerstelijns-geneeskunde en Langdurige Zorg in het UMCG voor de LHV daarom onderzocht wat huisartsen motiveert om praktijkhouder te worden en wat hen juist tegenhoudt om goed te begrijpen waar huisartsen tegenaan lopen én wat hen juist aantrekt in het praktijkhouderschap. Deze inzichten gebruiken we om gerichte ondersteuning en praktische hulpmiddelen te ontwikkelen, belemmeringen bespreekbaar te maken en aan te pakken, en huisartsen te helpen bewuste keuzes te maken over het praktijkhouderschap.

Met het behoud van praktijken in de wijk zorgen we voor continuïteit van zorg en een vaste werkplek voor huisartsen in loondienst. Ook blijft er een kleinere groep waarnemend huisartsen beschikbaar om praktijken te ondersteunen bij ziekte of drukte. Samen met het ondersteunend personeel ontstaat zo een vast team dat de huisartsenzorg in de wijk goed en vertrouwd kan bieden.

Centrale onderzoeksvraag

Welke overwegingen van huisartsen en huisartsen in opleiding spelen een rol om wel of geen praktijkhouder te worden. En wat waren de overwegingen van praktijkhouders ten tijde van de keuze?

Leeswijzer

Deel I: Beschrijving van drie groepen huisartsen: huisartsen met en zonder wens én praktijkhouders

Deel II: Top vijf overwegingen om wel of geen praktijkhouder te worden

Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I
Wens, timing
en tevredenheid

Deel II
Overwegingen
praktijkhouderschap

Inzet LHV

Onderzoeksopzet en uitvoering

- Doelgroep: LHV-leden, specifiek**
- Derdejaars huisartsen in opleiding
 - Huisartsen tot 10 jaar geleden afgestudeerd

Enquête

15 tot 20 minuten

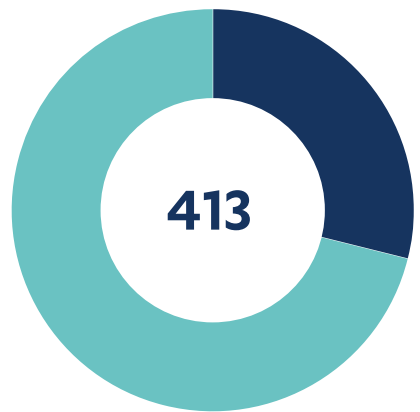

Onderzoek uitgevoerd door Universitair Medisch Centrum Groningen

Werkvorm	Uitgenodigd (N)	Deelgenomen (N)	% respons
Aios	903	56	6,2%
Waarnemer*	1270	195	15,4%
HD/PD	206	28	13,6%
Praktijkhouder	493	134	27,2%
Totaal	2872	413	15,6%

71% vrouw

29 % man

Respondenten konden kiezen uit
waarnemer of vaste waarnemer:

Waarnemer: Je werkt in wisselen-
de praktijken en bent (nog) niet
langdurig verbonden (langer dan
12 maanden voor 2 dagen per week)
aan een praktijk.

Vaste waarnemer: Je werkt in
een praktijk waarbij de intentie is
dat je daar voor een jaar of langer,
minimaal 2 dagen per week in een
vaste praktijk met een vast patiën-
tenbestand werkt (al dan niet met
patiënten op naam)

Deel I

Wens, timing en tevredenheid over praktijkhouderschap

In dit onderzoek kijken we naar drie groepen huisartsen:

- huisartsen **met de wens** om **praktijkhouder** te worden;
- **zonder de wens** om **praktijkhouder** te worden en;
- **praktijkhouders**.

Aan het begin van de vragenlijst kozen deelnemers zelf tot welke groep zij behoren of dat ze al werkzaam zijn als praktijkhouder. Alle groepen kregen vervolgens vragen over dezelfde onderwerpen, maar steeds zo geformuleerd dat ze aansloten bij hun eigen situatie.

- Deel I
Wens, timing en tevredenheid
- De wens om praktijkhouder te worden

Praktijkhouder worden binnen 3 tot 5 jaar

Positief beeld praktijkhouderschap

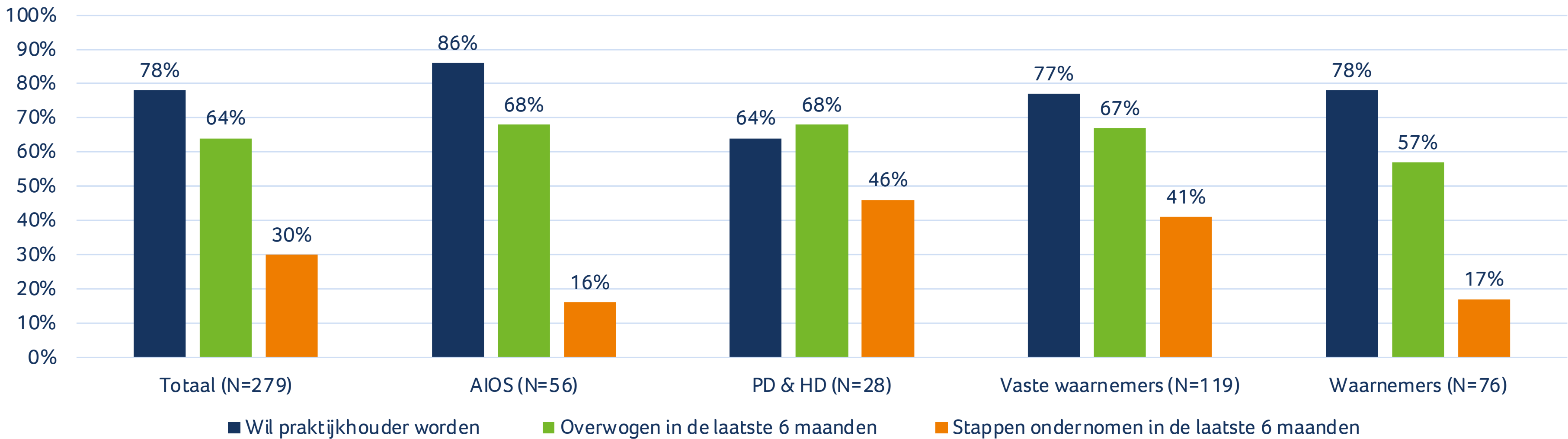
Praktijkhouders zijn tevreden

Kernpunten deel I

- Deel II
Overwegingen praktijkhouderschap

78% van de huisartsen heeft de wens om praktijkhouder te worden

Huisartsen hebben de wens om praktijkhouder te worden (78%) met de hoogste ambitie onder AIOS (85%). Ondanks de grote belangstelling zien we in de praktijk een tekort aan praktijkhouders. Dit wijst op obstakels tussen de wens en de daadwerkelijke stap naar praktijkhouderschap.

Inleiding

Onderzoeksopzet

- Deel I
**Wens, timing
en tevredenheid**

De wens om
praktijkhouder te
worden

- **Praktijkhouder worden
binnen 3 tot 5 jaar**

Positief beeld
praktijkhouderschap

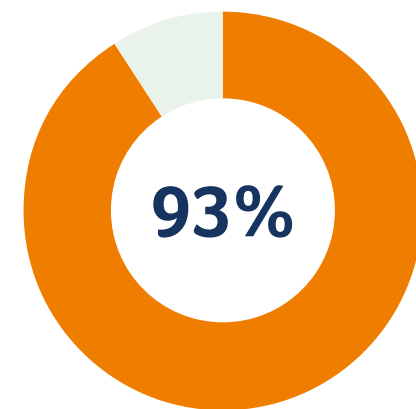
Praktijkhouders zijn
tevreden

Kernpunten deel I

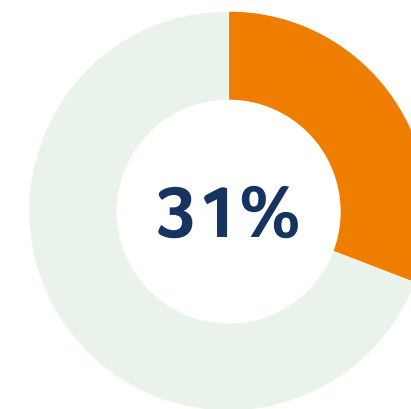
- Deel II
**Overwegingen
praktijkhouderschap**

Inzet LHV

44% van de huisartsen met de wens om praktijkhouder te worden wil dit binnen een termijn van 3 tot 5 jaar realiseren

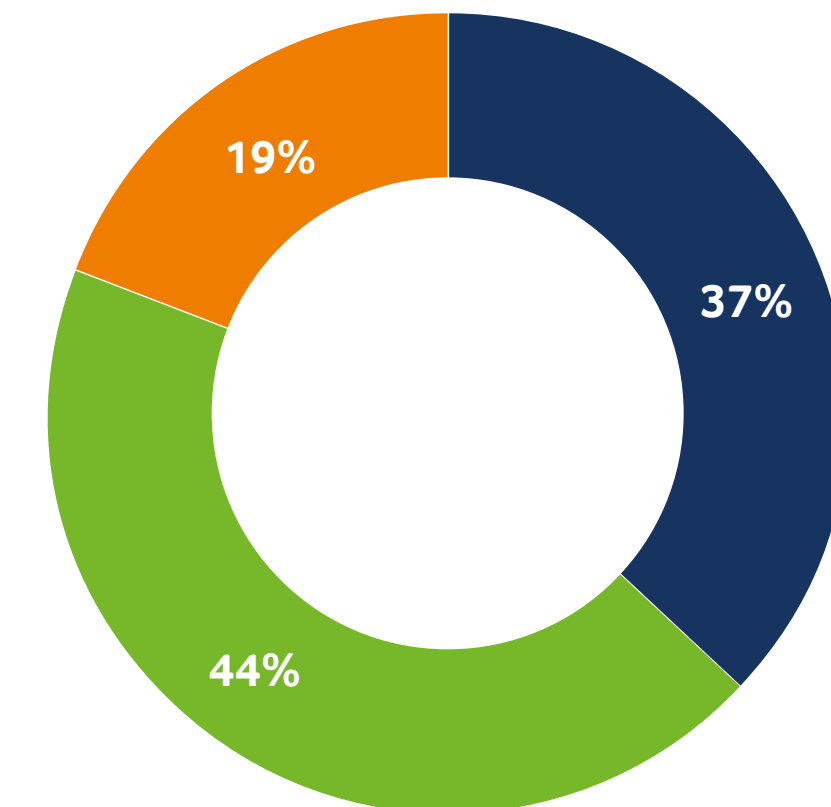
93% zou een praktijkovername overwegen wanneer zij hiervoor worden benaderd door de huidige praktijkhouder. Voor een O-praktijk is dit **47%**.

31% is al eens eerder in gesprek geweest over een praktijkovername. Het merendeel geeft aan dat een niet-geslaagde overnamepoging hun wens om praktijkhouder te worden niet heeft veranderd.

Op welk termijn wil je praktijkhouder worden?

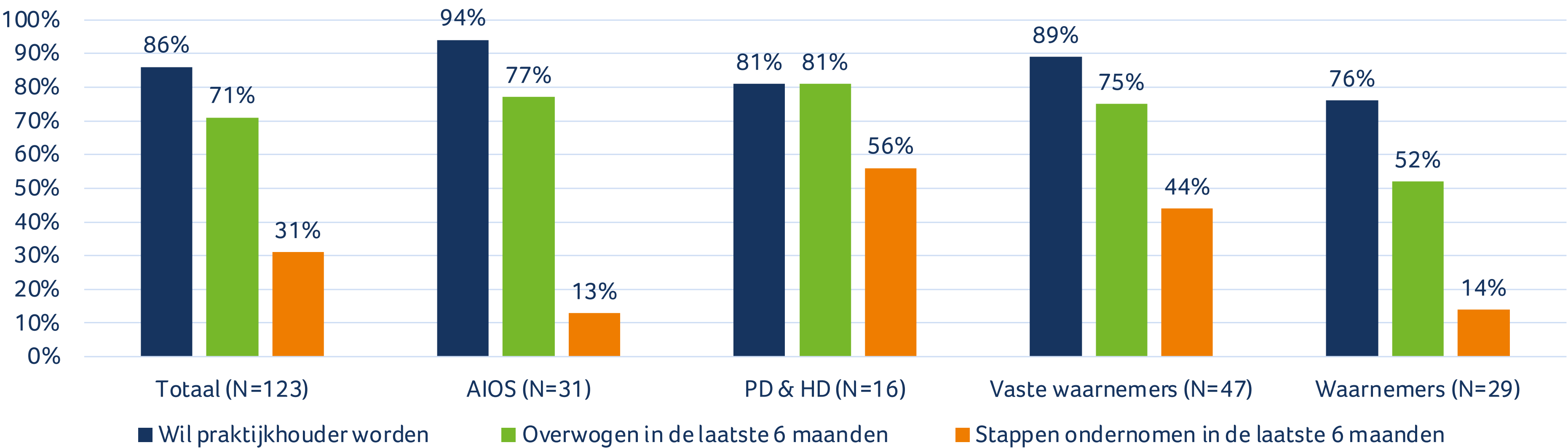
- 1 tot 2 jaar
37%
- 3 tot 5 jaar
44%
- 6 tot 10 jaar
19%

Positief beeld hangt samen met grotere wens tot praktijkhouderschap

Een positief beeld over het praktijkhouderschap versterkt de motivatie om praktijkhouder te worden. Deze resultaten onderstrepen het belang van hoe er over het vak wordt gesproken en gedacht.

- Deel I
**Wens, timing
en tevredenheid**

De wens om
praktijkhouder te
worden

Praktijkhouder worden
binnen 3 tot 5 jaar

Positief beeld
praktijkhouderschap

- **Praktijkhouders zijn
tevreden**

Kernpunten deel I

Deel II
**Overwegingen
praktijkhouderschap**

Inzet LHV

Praktijkhouders zijn tevreden met de keuze om praktijkhouder te worden (83%) en raden het aan (68%)

De huidige praktijkhouders zijn tevreden met de keuze om praktijkhouder te worden en raden het aan. Dit laat zien dat de keuze om praktijkhouder te worden een keuze is waar veel huisartsen achter staan en tevreden over zijn.

Over het algemeen ben ik tevreden met mijn keus om PH te worden

● (Helemaal) mee eens
83%	● Beetje mee oneens
2%
● Beetje mee eens
11%	● (helemaal) mee oneens
2%
● Neutraal
2%	

Inleiding

Onderzoeksopzet

- Deel I
**Wens, timing
en tevredenheid**

De wens om
praktijkhouder te
worden

Praktijkhouder worden
binnen 3 tot 5 jaar

Positief beeld
praktijkhouderschap

Praktijkhouders zijn
tevreden

- **Kernpunten deel I**

Deel II
**Overwegingen
praktijkhouderschap**

Inzet LHV

Kernpunten Deel I

- Het merendeel van de huisartsen wil binnen nu en vijf jaar praktijkhouder worden.
- Tegelijkertijd zien we een drempel tussen de wens om praktijkhouder te worden en het daadwerkelijk zetten van de stap. Ons onderzoek richt zich op het begrijpen van die drempels.
- Een belangrijk aanknopingspunt daarbij is het versterken van het positieve beeld van het praktijkhouderschap, omdat een positief beeld bijdraagt aan de wens om praktijkhouder te worden.
- Ook praktijkhouders bevestigen het positieve beeld: zij zijn tevreden met hun keuze en raden het vak actief aan.

Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I
Wens, timing
en tevredenheid

● Deel II
Overwegingen
praktijkhouderschap

Met en zonder wens
praktijkhouderschap

Overwegingen
praktijkhouders ten
tijde van hun keuze

Eindverantwoorde-
lijkheid delen

Continuïteit

Autonomie

Werk privé balans

Competenties
praktijkhouderschap

Externe veranderingen

Verhalen van andere
praktijkhouders

Kernpunten deel II

Inzet LHV

Deel II

Top 5 overwegingen van huisartsen om wel of geen praktijkhouder te worden

In deel II presenteren we de **top 5 overwegingen** van huisartsen om wel of geen praktijkhouder te willen worden.

Ook delen we de top 5 overwegingen die huidige praktijkhouders hadden op het moment dat zij hun keuze maakten.

Daarna gaan we dieper in op alle overwegingen die in de top 5 worden genoemd.

Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I
Wens, timing
en tevredenheid

● Deel II
Overwegingen
praktijkhouderschap

● Met en zonder wens
praktijkhouderschap

Overwegingen
praktijkhouders ten
tijde van hun keuze

Eindverantwoorde-
lijkheid delen

Continuïteit

Autonomie

Werk privé balans

Competenties
praktijkhouderschap

Externe veranderingen

Verhalen van andere
praktijkhouders

Kernpunten deel II

Inzet LHV

Overwegingen om wel of geen praktijkhouder te worden: huisartsen met en zonder wens tot praktijkhouderschap

Huisartsen MET wens om praktijkhouder te worden (N=217)

- 1 Eindverantwoordelijkheid delen met collega
- 2 Continuïteit van zorg
- 3 Werk privé balans organiseren
- 4 Competentie om het praktijkhouderschap uit te voeren
- 5 Autonomie

Huisartsen ZONDER wens om praktijkhouder te worden (N=62)

- 1 Taken organiseren in combinatie met privé
- 2 Werk privé balans organiseren
- 3 Competentie om het praktijkhouderschap uit te voeren
- 4 Omgaan met onverwachte externe veranderingen
- 5 Verhalen van praktijkhouders

Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I
Wens, timing
en tevredenheid

● Deel II
**Overwegingen
praktijkhouderschap**

Met en zonder wens
praktijkhouderschap

● **Overwegingen
praktijkhouders ten
tijde van hun keuze**

Eindverantwoorde-
lijkheid delen

Continuïteit

Autonomie

Werk privé balans

Competenties
praktijkhouderschap

Externe veranderingen

Verhalen van andere
praktijkhouders

Kernpunten deel II

Inzet LHV

Overwegingen praktijkhouder te worden: overwegingen praktijkhouders ten tijde van hun keuze

Praktijkhouders (N=134)

- 1 Continuïteit van zorg
- 2 Eindverantwoordelijkheid delen met collega
- 3 Autonomie
- 4 Partner, gezin en familie staan positief tegenover mij als praktijkhouder
- 5 Werk privé balans organiseren

Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I

**Wens, timing
en tevredenheid**

- Deel II
**Overwegingen
praktijkhouderschap**

Met en zonder wens
praktijkhouderschap

Overwegingen
praktijkhouders ten
tijde van hun keuze

- **Eindverantwoorde-
lijkheid delen**

Continuïteit

Autonomie

Werk privé balans

Competenties
praktijkhouderschap

Externe veranderingen

Verhalen van andere
praktijkhouders

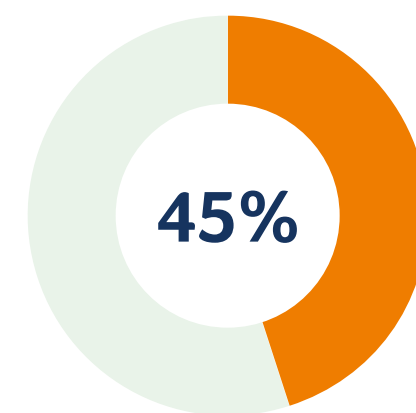
Kernpunten deel II

Inzet LHV

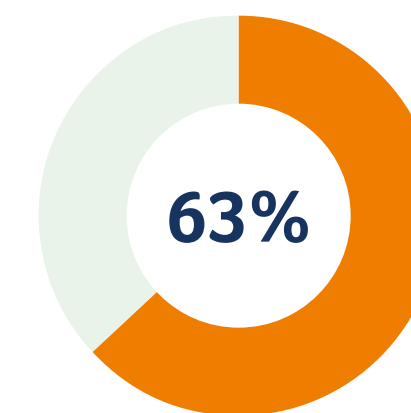
Eindverantwoordelijkheid delen met collega

Huisartsen willen graag de verantwoordelijkheid van het praktijkhouderschap delen met een collega – bijvoorbeeld in een duo of maatschap. Ze willen daarbij onder andere het neerzetten van een visie en zorg dragen voor een goed personeelsbeleid delen.

Het hebben van een maat

45% van de huisartsen met wens om praktijkhouder te worden heeft al een maat.

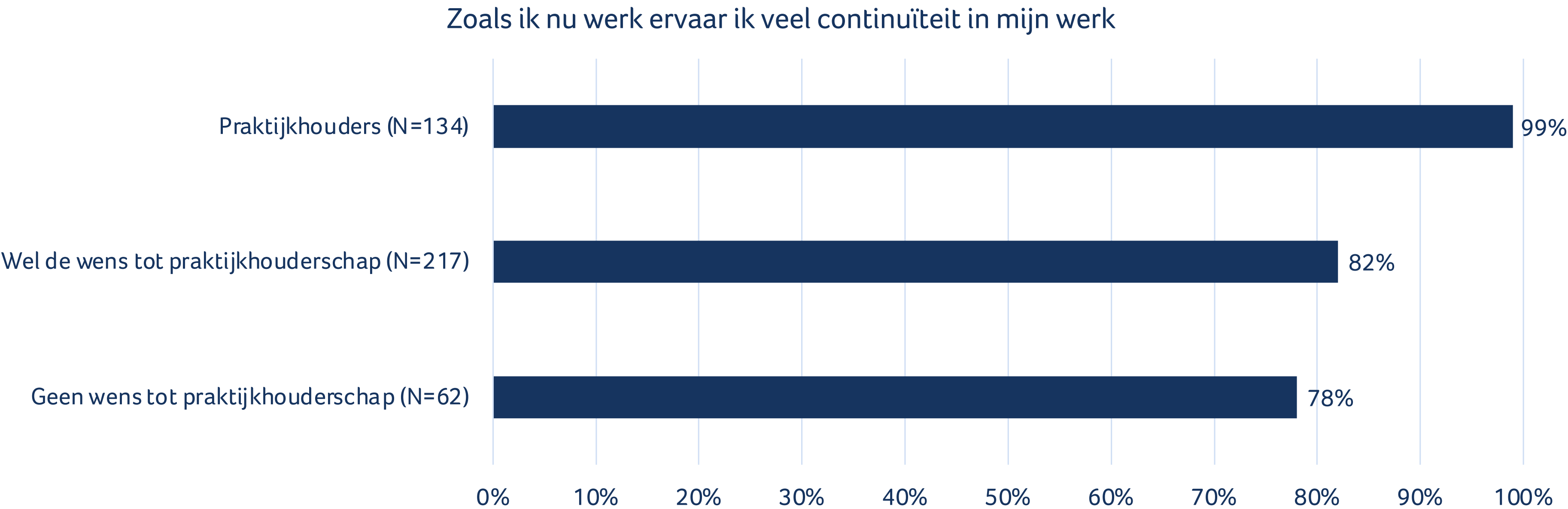

63% van praktijkhouders had ten tijde van het overwegen een maat.

Continuïteit

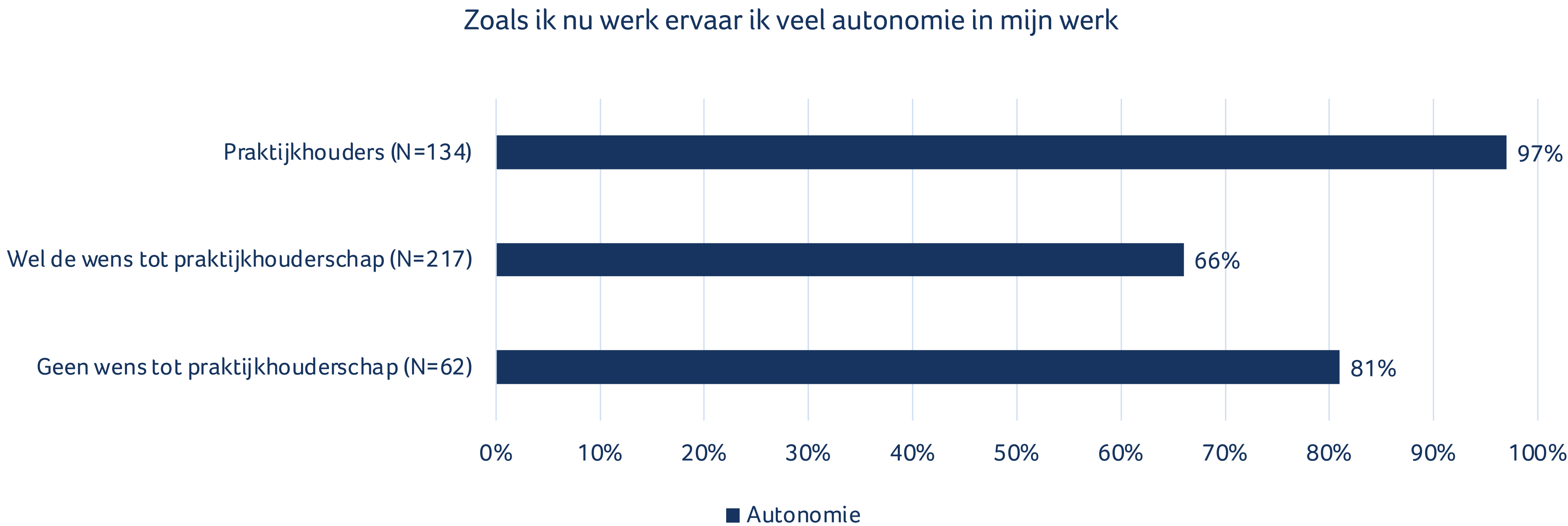
Het bieden van continuïteit van zorg is belangrijk bij de keus om praktijkhouder te willen worden. Vooral praktijkhouders ervaren dat zij continuïteit bieden. Dit aspect is daarmee een overweging om de stap naar praktijkhouderschap te zetten.

Autonomie

Het hebben van autonomie is belangrijk bij de keus om praktijkhouder te willen worden. Vooral praktijkhouders ervaren autonomie. Dit aspect is daarmee een overweging om de stap naar praktijkhouderschap te zetten.

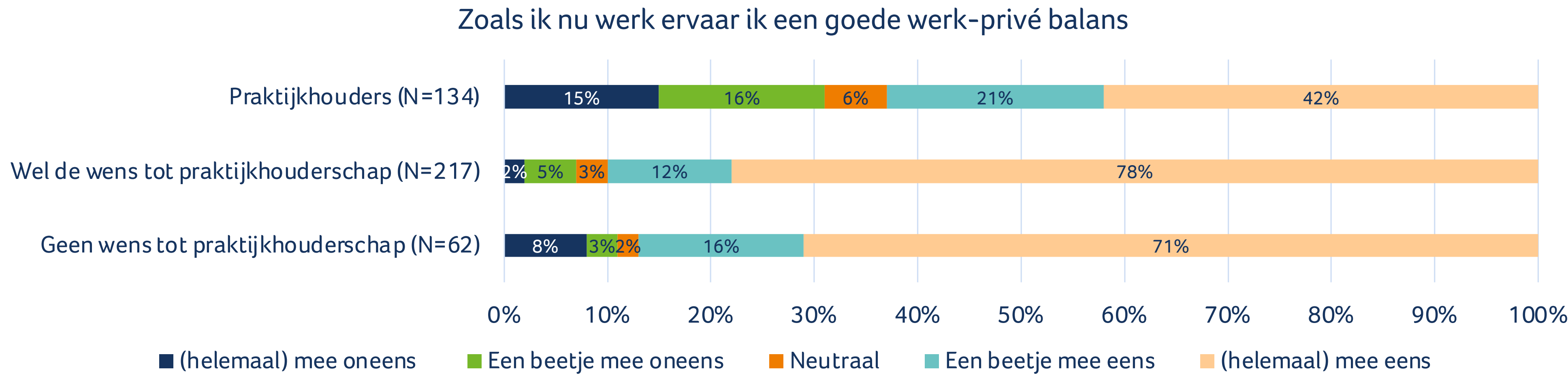

Werk privé balans & het combineren van werk en privé taken

Ruim 7 op de 10 huisartsen met de wens om praktijkhouder te worden zijn (heel) tevreden over hun werk-privébalans. Ook denkt 48% straks als praktijkhouder invloed te hebben op het combineren van werk en privé taken.

Ondanks dat 31% van de praktijkhouders een minder goede werk-privébalans ervaart, geeft 71% wel aan in staat te zijn de taken als praktijkhouder in combinatie met andere taken in het leven te regelen.

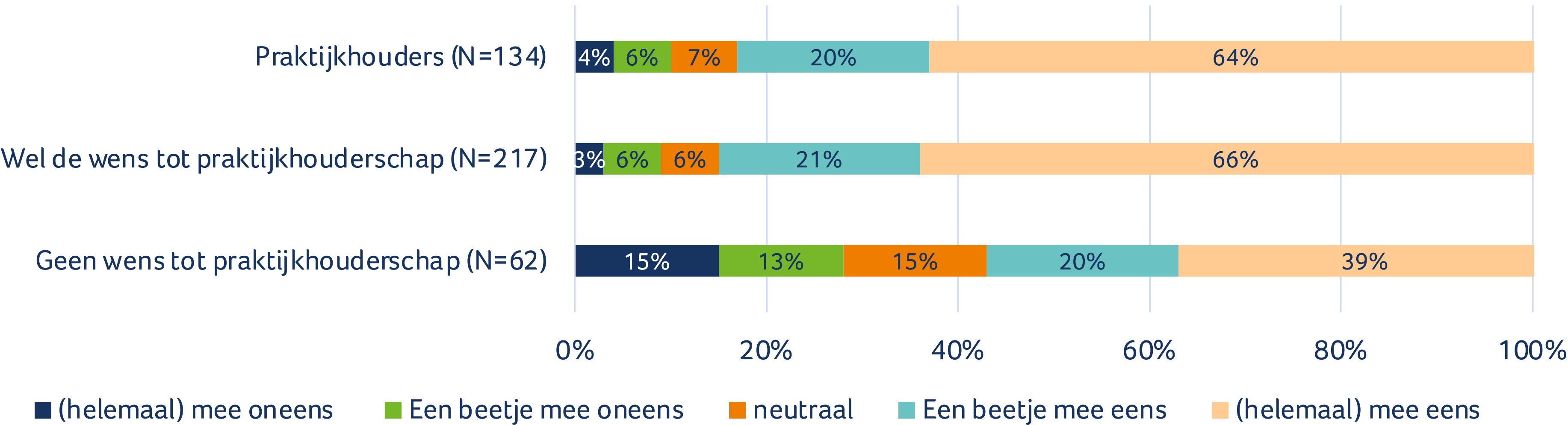

Competenties om het praktijkhouderschap uit te voeren

Ruim 6 op de 10 huisartsen met de wens om praktijkhouder te worden denkt de competenties te hebben die nodig zijn om het praktijkhouderschap uit te voeren. Huisartsen met en zonder wens om praktijkhouder te worden willen zowel tijdens als na de huisartsopleiding voorbereid worden op het praktijkhouderschap.

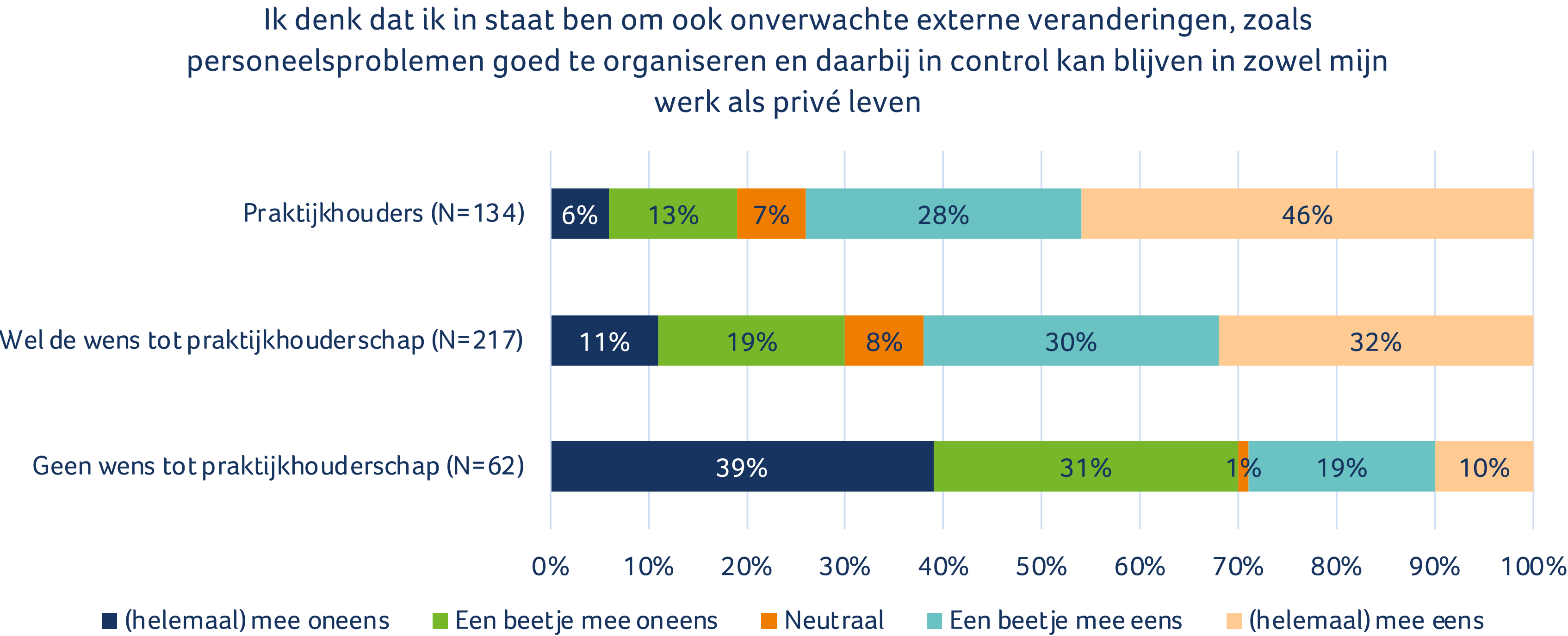
Ik denk/dacht dat ik de competenties heb/had om de taken die bij het praktijkhouderschap passen uit te voeren

Onverwachte externe veranderingen

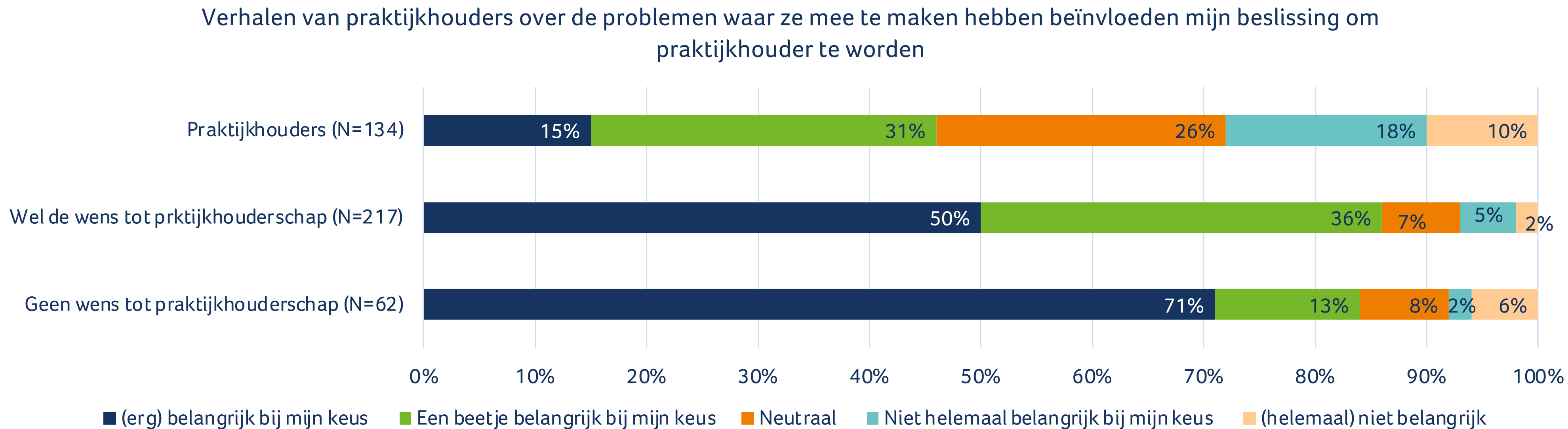
Waar praktijkhouders en huisartsen met de wens tot praktijkhouderschap zich relatief goed in staat voelen om met onverwachte situaties om te gaan, zoals personeelsproblemen of ziekte van collega's, geeft 39% van de huisartsen zonder wens aan dat ze verwachten hier als praktijkhouder weinig tot geen controle over te hebben.

Verhalen van andere praktijkhouders

Negatieve verhalen van andere praktijkhouders spelen een rol in hoe huisartsen naar het praktijkhouderschap kijken. Vooral huisartsen zonder wens tot praktijkhouderschap geven aan dat deze verhalen van invloed zijn in hun beslissing om geen praktijkhouder te worden. Dit laat zien dat niet alleen persoonlijke overwegingen, maar ook de ervaringen en geluiden uit het veld de beeldvorming rondom het praktijkhouderschap beïnvloeden.

Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I
Wens, timing
en tevredenheid

● Deel II
Overwegingen
praktijkhouderschap

Met en zonder wens
praktijkhouderschap

Overwegingen
praktijkhouders ten
tijde van hun keuze

Eindverantwoorde-
lijkheid delen

Continuïteit

Autonomie

Werk privé balans

Competenties
praktijkhouderschap

Externe veranderingen

Verhalen van andere
praktijkhouders

● Kernpunten deel II

Inzet LHV

Kernpunten deel II

Stap naar praktijkhouderschap

Veel jonge huisartsen willen praktijkhouder worden, maar zetten deze stap niet altijd in de praktijk vanwege verschillende overwegingen.

Belangrijkste overwegingen

Werk-privé balans, continuïteit, autonomie zijn enkele belangrijke aspecten die huisartsen motiveren om praktijkhouder te worden. De keuze om praktijkhouder te worden is een complex proces, waarbij verschillende professionele, persoonlijke en praktische factoren samen gunstig moeten zijn voordat huisartsen daadwerkelijk besluiten een eigen praktijk te starten.

Inleiding

Onderzoeksopzet

Deel I
Wens, timing
en tevredenheid

Deel II
Overwegingen
praktijkhouderschap

● Inzet LHV

Inzet LHV

Eerlijke beeldvorming

Beeldvorming over praktijkhouderschap beïnvloedt de wens om praktijkhouder te worden. We zien soms onjuiste beelden bestaan, daarom willen we een eerlijk en realistisch verhaal vertellen over wat het praktijkhouderschap vandaag de dag inhoudt. Bijvoorbeeld welke regelmogelijkheden je als praktijkhouder hebt om je werk-privé balans in evenwicht te houden.

Ondersteuning praktijkhouderschap

We ontwikkelen praktische hulpmiddelen en bieden gerichte ondersteuning aan (startende) huisartsen. Inmiddels bieden we al een groot aantal vormen van ondersteuning, en we blijven dit uitbreiden met een steeds breder en toegankelijker ondersteuningspalet.

Proces praktijkstart versimpelen, versnellen en overzichtelijk maken

Zodat praktische drempels minder zwaar wegen bij de stap naar praktijkhouderschap.

Voor praktijkhouderschap zijn goede randvoorwaarden natuurlijk essentieel; de LHV zet zich daarom ook in voor minder administratieve lasten, toekomstbestendige ANW-zorg, betaalbare en beschikbare huisvesting en voldoende instroom van artsen in de huisartsenopleiding.

Inleiding
Onderzoeksopzet
Deel I Wens, timing en tevredenheid
Deel II Overwegingen praktijkhouderschap
Inzet LHV

Voor vragen neem contact op met de
Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV)
Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht

Postbus 20056
3502 LB Utrecht

085 0480000
lhv@lhv.nl

© LHV 2025

Betrokken onderzoekers van UMCG
Hinda Stegeman, Msc
Dr Esther Feijen-de Jong
Dr Jiska Meijer
Dr Michiel de Boer
Prof Dr Nynke Scherpbier

